

VEEL BELANGSTELLING VOOR EEN NIEUWE MANIER VAN BOEREN

Vorige week was het bedrijf van Eric Avermaete, akkerbouwer in Linter, het trefpunt voor iedereen die geïnteresseerd was in agroforestry, dat ook wel boslandbouw genoemd wordt. Een zeventigtal aanwezigen bezochten de aanplanting en volgden nadien de voordrachten in de machineloods van het bedrijf.

AGROFORESTRY

Bart Vleeschouwers

Kleinere boompjes staan er goed bij

Tussen de regenbuien door, bezochten we het perceel waar Eric Avermaete afgelopen maart een aanplant deed in het kader van agroforestry. Waar er tot vorig jaar nog perenbomen stonden, was er nu maïs met daartussen boompjes. De 7 ha werden in maart aangeplant, met de hulp van de teamleden van het IWT-project 'Agroforestry in Vlaanderen'.

Een zeer droog voorjaar en een zeer warme en droge zomer, hadden in ieder geval geleid tot heel wat uitval, vooral bij de grotere bomen. Aangezien Eric subsidies kreeg voor de aanplant, moet hij de afgestorven bomen binnen twee jaar vervangen, wat voor hem heel wat extra werk betekent. Tegelijk viel het op dat de kleinere boompjes (bosplantsoen) de zomer vrij goed overleefd hadden en er goed bijstonden. Als we ervan uitgaan dat ons klimaat aan het opwarmen is, zullen we er rekening mee moeten houden dat de zomers droger en heter kunnen worden. Dan zijn grote bomen met blote wortels misschien niet het aangewezen uitgangsmateriaal voor een agroforestry-aanplanting. Eric neemt zich trouwens voor om de vervangingsaanplanting nog dit najaar te doen, waardoor het plantsoen de kans zal krijgen om zich wat steviger in te wortelen, alvorens het de droogte van het voorjaar en de zomer moet doorstaan.

Knelpunten en mogelijkheden

Omdat agroforestry een recente ontwikkeling is in de Vlaamse landbouwpraktijk, zitten er in onze wetgeving nogal wat wolfijzers en schietgeweren die het moeilijk kunnen maken om te starten met een project. Bomen planten en daartussen boeren, lijkt nu eenmaal in te gaan tegen alles wat landbouwers in het verleden geleerd hebben. Tijdens een interessante lezing door Tim Ghysels van het Vlaamse landbouwdepartement, werden de wettelijke knelpunten nog even op een rijtje gezet, al wordt er hard gewerkt aan oplossingen. Zo zitten er nog problemen in de wetgeving rond ruimtelijke ordening, de pachtwet en het veldwetboek. Ook de wetgeving op onroerend erfgoed kan soms roet in het eten strooien.

Maar er is ook goed nieuws. Zoals eerder al aangekondigd werd, kunnen mensen die deze winter een aanplanting willen doen, daarvoor subsidies aanvragen zodat ze tot 80% van de kosten kunnen recupereren. Haast is hier wel geboden, want de aanvraagtermijn loopt maar tot 18 september, dus tot volgende week.

Agroforestry en de jacht

Een interessante lezing kwam van de kant van de Hubertusvereniging Vlaanderen (HVV). Kathleen Van Huyse stelde dat de jagers de ontwikkeling van het fenomeen agroforestry nauwlettend in de gaten houden. Zij zien er zeker geen eenzijdig hoera-verhaal in en hebben toch ook enig voorbehoud. De aanplant van hoogstambomen in een open landschap zal zeker gevolgen hebben voor het jachtwild, zowel positieve als negatieve. Zo kunnen hoge bomen een ideale uitvalpositie zijn voor roofvogels die klein wild beter zullen kunnen vangen. Voor eksters biedt een hoge uitkijkpost dan weer de gelegenheid om kleinere vogels beter te observeren en hun nesten te ontdekken, die ze dan rustig kunnen leeghalen. Anderzijds zullen bomen, zeker als er ook nog ondergroei in de rijen staat, goede schuilmogelijkheden bieden voor het wild. Het mes snijdt blijkbaar aan twee kanten.

Even de boer aan het woord

Aan het eind van de avond kwam uit het publiek de vraag aan Eric Avermaete, de initiatiefnemer van dit agroforestryproject, waarom hij er eigenlijk mee begonnen is. Het antwoord was even simpel als oprecht: "Ik ben ermee begonnen omdat ik de omgeving van mijn boerderij wilde verfraaien. Ik houd van bomen, maar ik wil nog wel kunnen boeren. Mijn aanplantingen zijn zo opgevat dat ik nog lang gewoon ertussen zal kunnen werken met mijn machinepark, zonder dat er opbrengstverliezen zullen optreden. Tegelijk zullen de bomen groeien en op de langere termijn hopelijk leiden tot mooie, kwaliteitsvolle bomen. Als ik of mijn opvolgers daar dan later een mooie prijs voor kunnen krijgen, is dat mooi meegenomen maar voor mij was dat zeker niet de belangrijkste reden. Als fervente jager denk ik trouwens dat agroforestry een positief effect zal hebben op het wild, maar dat zullen we pas over een aantal jaren kunnen verifiëren."

INFORMATIE – Wil je een subsidie aanvragen voor een aanplanting in het kader van agroforestry, dan vind je alle benodigde informatie op de website www.agroforestryvlaanderen.be of www.lv.vlaanderen.be.

Deze studieavond had plaats in het kader van het IWT-project 'Agroforestry in Vlaanderen', waaraan Boerenbond en het Agrobeheercentrum ECO² meewerken.

1 Alles begint bij een goede aanplanting (maart 2015). 2 Rechte lijnen trekken is niet evident. Hier gebeurde dat met behulp van gps. 3 Deze bomen bleken een te kleine wortelkluif te hebben om de droge zomer van 2015 te overleven. 4 Sommige bomen overleefden de zomer niet. 5 Notelaars zijn interessante bomen voor een agroforestry-aanplanting. 6 Eiken tussen de maïs. 7 Tubex-beschermhoezen geven een zeer goed resultaat. 8 Er was een ruime belangstelling voor de studiedag.

© FOTO'S: BART VLEESCHOUWERS